

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 17 stycznia 2020 r.

Pozycja 49

POSTANOWIENIE z dnia 19 listopada 2019 r. Sygn. akt Ts 31/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.G. i Fundacji Praw Podatnika w sprawie zgodności:

1) art. 174 pkt 1 i 2, art. 176 § 1, art. 177 § 1 oraz art. 183 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, ze zm.) w zakresie, w jakim „w razie skutecznego wniesienia do Naczelnego Sądu Administracyjnego («NSA») skargi kasacyjnej od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego («WSA») – w okresie od 31 dnia od dnia otrzymania przez skarżącego pisemnego uzasadnienia wyroku WSA do momentu zamknięcia rozprawy przed NSA – nie jest możliwa przez skarżącego lub przez uczestnika postępowania na prawach strony (dopuszczonego do udziału w sprawie) w granicach zaskarżenia wyroku WSA (tj. całości wyroku albo określonej części wyroku) określonych w skardze kasacyjnej:

- zmiana podstawy kasacyjnej albo wskazanie dodatkowej (nowej) podstawy kasacyjnej, lub
- zarzucenie naruszenia innych niż wskazane w skardze kasacyjnej przepisów prawa materialnego lub przepisów postępowania, albo wskazania innej formy naruszenia tych przepisów”

z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 1 i 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2 oraz art. 184 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

2) art. 174 pkt 1 i 2, art. 176 § 1 oraz art. 183 § 1 ustawy powołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „NSA – w granicach zaskarżenia wyroku WSA (tj. całości wyroku albo określonej części wyroku) określonych w skardze kasacyjnej – z urzędu nie uwzględnia innych naruszeń prawa niż naruszenia wskazane w skardze kasacyjnej (z powołaniem określonych przepisów prawa oraz formy ich naruszenia) poza:

- nieważnością postępowania, o której mowa w art. 183 § 2 PPSA,
- przypadkiem określonym w art. 189 PPSA,
- zakazem *reformationis in peius* wynikającym z art. 134 § 2 w zw. z art. 193 PPSA,
- wyrokiem TK,
- wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”

- z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2, art. 178 ust. 1 oraz art. 184 Konstytucji;
- 3) art. 174 pkt 1 i 2, art. 176 § 1 oraz art. 183 § 1 ustawy powołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „w granicach zaskarżenia wyroku WSA (tj. całości wyroku albo określonej części wyroku) określonych w skardze kasacyjnej – naruszenie przepisów o charakterze ustrojowym nie jest przedmiotem kontroli instancyjnej przez NSA” z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2 oraz art. 184 Konstytucji;
- 4) art. 174 pkt 1, art. 176 § 1 pkt 2, art. 177 § 1 oraz art. 183 § 1 ustawy powołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „skarga kasacyjna jest oparta na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, a NSA ma ocenić zastosowanie przez WSA norm prawa materialnego (przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie), w sytuacji gdy WSA nie stosuje przecież w ogóle norm prawa materialnego, a jedynie bada prawidłowość zastosowania norm prawa materialnego przez organy administracji pod względem legalności i jedynie to kryterium powinno być podstawą skargi kasacyjnej do NSA” z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2 oraz art. 184 Konstytucji;
- 5) art. 174 pkt 2, art. 176 § 1 pkt 2, art. 177 § 1 oraz art. 183 § 1 ustawy powołanej w punkcie pierwszym w zakresie, w jakim „PPSA nie określa, czy NSA ma ocenić naruszenie przez WSA norm prawa procesowego (mające przy czym niedookreśloną cechę «istotności») naruszonych na etapie postępowania podatkowego czy naruszonych na etapie postępowania sądowno-administracyjnego” z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2 oraz art. 184 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 20 lutego 2019 r. (data nadania), J.G. (dalej: skarżący) i Fundacja Praw Podatnika (dalej: Fundacja) wystąpili z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. decyzją z 19 października 2015 r. (znak sprawy: [...]) określił skarżącemu wysokość zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych od dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości, która została utrzymana w mocy decyzją z 20 stycznia 2016 r. Dyrektora Izby Skarbowej w S. (nr [...] i nr [...]).

Następnie Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. wyrokiem z 11 maja 2016 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę na decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w S., a Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 11 października 2018 r. (sygn. akt [...]) oddalił skargę kasacyjną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S.

2. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego został wydany, zdaniem skarżącego i Fundacji, na podstawie art. 183 § 1 oraz pośrednio art. 174 pkt 1 i 2, art. 176 § 1 i art. 177 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.), z którego wynika, że sąd rozstrzygnął sprawę

wyłącznie co do zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej przez skarżącego, a pominął wywody i zarzuty Fundacji (uczestnika postępowania na prawach strony) poczynione na rozprawie, które wykraczały poza pierwotnie sformułowane w skardze kasacyjnej zarzuty.

W ten sposób, w opinii skarżącego i Fundacji, naruszone zostały konstytucyjne prawa wyrażone w art. 2, art. 7, art. 8, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 78, art. 176 ust. 1 i 2, art. 178 ust. 1 oraz art. 184 Konstytucji. Naruszeń tych upatrują w braku pełnej kontroli wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S. Kontrola ta została bowiem ograniczona do granic podstaw kasacyjnych określonych w skardze kasacyjnej bez możliwości ich zmiany lub uzupełnienia przez skarżącego po upływie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub inny organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach, prawach lub obowiązkach określonych w Konstytucji.

Skarga konstytucyjna jest nadzwyczajnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności lub praw, którego merytoryczne rozpoznanie uwarunkowane zostało spełnieniem przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i z ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymaganiom, szczególnie tym, które wynikają z Konstytucji, a także, czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 53 ust. 1 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne, uzasadniające przekazanie jej do oceny merytorycznej.

2.1. Skargę sporządzili radcy prawni – pełnomocnicy z wyboru – umocowani przez skarżącego i Fundację Praw Podatnika (dalej: Fundacja) do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania ich w związku z wydaniem prawomocnego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 11 października 2018 r. (sygn. akt [...]).

2.2. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 11 października 2018 r. jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi, zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, ponieważ wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego został doręczony pełnomocnikowi skarżącego 22 listopada 2018 r. Od tej daty rozpoczął bieg trzymiesięczny termin do wniesienia skargi konstytucyjnej, która została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 20 lutego 2018 r. (data nadania).

2.4. Przedmiotem skargi są przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.), określające podstawy skargi kasacyjnej, jej elementy składowe, termin wniesienia oraz zakres rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny we wskazanym w skardze konstytucyjnej zakresie.

2.5. W skardze konstytucyjnej skarżący przedstawił stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK), określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazał przysługujące mu konstytucyjne prawa i sposób w jaki zostały, jego zdaniem, naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 53 i art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, co uzasadnia nadanie jej, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK, dalszego biegu.

Z powyższych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.